Universiteit van Amsterdam

Amsterdam Centre for Insurance Studies (ACIS)

Productontwikkeling en distributie door verzekeringstussenpersonen

mr. dr. Cees de Jong

Te behandelen onderwerpen

- Verzekeringsdistributie
- De verzekeringstussenpersoon
- Productontwikkeling
- Verplichtingen van de distributeur

Verzekeringsdistributie

Overweging (7) van de Preambule

"Uit de toepassing van Richtlijn 2002/92/EG is gebleken dat een aantal bepalingen nader moet worden gepreciseerd om de uitoefening van het verzekeringsdistributiebedrijf te vergemakkelijken, en dat ter wille van de bescherming van de consument het toepassingsgebied van die richtlijn moet worden uitgebreid tot alle verkopen van verzekerings-producten. Verzekeringsondernemingen die verzekerings-producten rechtstreeks verkopen, moeten op dezelfde wijze als verzekeringsagenten en -makelaars onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen."

Verzekeringsdistributie

Het IDD-begrip 'Verzekeringsdistributie'

"de werkzaamheden die bestaan in het adviseren over, het voorstellen van, het realiseren van voorbereidend werk tot het sluiten van verzekeringsovereenkomsten, of in het sluiten van verzekeringsovereenkomsten, dan wel in het assisteren bij het beheer en de uitvoering van verzekerings-overeenkomsten, in het bijzonder in het geval van een schadegeval"

Verzekeringsdistributie

Het IDD-begrip 'Verzekeringsdistributie'

"daaronder inbegrepen het verstrekken van informatie over één of meerdere verzekeringsovereenkomsten op basis van criteria die een klant via een website of andere media kiest, en het opstellen van een ranglijst van verzekerings-producten, met inbegrip van prijs- en productvergelijking, of van een korting op de premie van een verzekerings-overeenkomst, wanneer de klant rechtstreeks of onrechtstreeks via een website of andere media een verzekeringsovereenkomst kan sluiten"

Verzekeringsdistributie

Implementatie in de Wft

"De definitie van verzekeringsdistributie in artikel 2 van de richtlijn verzekeringsdistributie valt samen met de definitie van aanbieden en bemiddelen zoals opgenomen in de Wft. Daarom is geen aparte definitie van verzekeringsdistributie opgenomen in onderhavig wetsvoorstel."

Verzekeringsdistributie

Het Wf-begrip ‘Bemiddelen’

“alle werkzaamheden in de uitoefening van een beroep of bedrijf gericht op het als tussenpersoon tot stand brengen van een verzekering tussen een cliënt en een verzekeraar of op het assisteren bij het beheer en de uitvoering van een verzekering”

Verzekeringsdistributie

Het Wft-begrip ‘Bemiddelen’

“het in de uitoefening van beroep of bedrijf op basis van criteria die een cliënt via een website of andere media kiest, verstrekken van informatie aan een cliënt over een of meer financiële producten, met uitzondering van een financieel instrument of het opstellen van een ranglijst van het des-betreffende financieel product, met inbegrip van prijs-vergelijkingen of productvergelijkingen, of het verstrekken van een korting op de premie of de rente, indien de cliënt via een website of andere media het desbetreffende financieel product kan afsluiten”

Verzamelbegrippen in de IDD en de Wft

Europees regime (IDD)	Nationaal regime (Wft)
Verzekeringsdistributeur: -Verzekeringstussenpersoon -Nevenverzekeringstussenpersoon -Verzekeringsonderneming	Financiëledienstverlener: -Aanbieder -Adviseur -Bemiddelaar -Herverzekeringsbemiddelaar -Gevolmachtigd agent -Ondergevolmachtigd agent

Verzamelbegrippen in de IDD en de Wft

Europees regime (IDD)	Nationaal regime (Wft)
Verzekeringsdistributeur: -Verzekeringstussenpersoon -Nevenverzekeringstussenpersoon -Verzekeringsonderneming	Financiëledienstverlener: -Aanbieder*) -Adviseur -Bemiddelaar -Herverzekeringsbemiddelaar**) -Gevolmachtigd agent -Ondergevolmachtigd agent

*) Herverzekering is geen financieel product in de zin van de Wft, zodat een herverzekeraar niet kwalificeert als financiëledienstverlener

**) De Wft-afdeling 4.2.3 (Zorgvuldige dienstverlening) is niet van toepassing op herverzekeringsbemiddelaars

De verzekeringstussenpersoon

Het IDD-begrip 'Verzekeringstussenpersoon'

- Natuurlijke of rechtspersoon
- Geen (her)verzekeringsonderneming
- Geen werknemer van (her)verzekeringsonderneming
- Geen nevenverzekeringstussenpersoon
- Heeft toegang tot het verzekeringsdistributiebedrijf

of oefent het verzekeringsdistributiebedrijf uit

- Tegen vergoeding

De verzekeringstussenpersoon

Het IDD-begrip ‘Nevenverzekeringstussenpersoon’

- Natuurlijke of rechtspersoon
- Geen kredietinstelling of beleggingsonderneming
- Heeft toegang tot het verzekeringsdistributiebedrijf

of oefent het verzekeringsdistributiebedrijf uit

- Als nevenactiviteit
- Tegen vergoeding

De verzekeringstussenpersoon

Het IDD-begrip 'Nevenverzekeringstussenpersoon'

- Mits is voldaan aan deze voorwaarden:
  - Verzekeringsdistributie is niet zijn hoofdberoep
  - Enkel verzekeringen als aanvulling op goed of dienst
  - Geen levensverzekerings- of aansprakelijkheidsrisico
    - Tenzij aanvulling op door hem aangeboden goed of dienst

De verzekeringstussenpersoon

Het IDD-begrip ’Nevenverzekeringstussenpersoon’

Een nevenverzekeringstussenpersoon is ingevolge art. 7 lid 1 sub c Vr Wft niet vergunningplichtig, indien de verzekering:

- het risico dekt van defect, verlies, of beschadiging van de geleverde zaak of het niet-gebruik van de verleende dienst, of
- het risico dekt van beschadiging of verlies van bagage of andere risico’s die verband houden met een bij die bemiddelaar geboekte reis, of
- het bedrag van de premie voor de verzekering niet hoger is dan €600 pro rata per jaar, of
- indien de verzekering een aanvulling is op een dienst en de duur van de dienst gelijk is aan of minder is dan drie maanden, het bedrag van de premie niet hoger is dan €200 per persoon

De verzekeringstussenpersoon

Het Wft-begrip ‘Verbonden bemiddelaar’

“Deze figuur van de «verbonden bemiddelaar» is in artikel 2:81 thans alleen geregeld voor bemiddelaars die bemiddelen voor een verzekeraar. De wijziging strekt ertoe dit ook voor bemiddelaars in verzekeringen die bemiddelen voor een vergunninghoudende bemiddelaar mogelijk te maken (zie het nieuwe derde lid)”

De verzekeringstussenpersoon

Implementatie in de Wft − Gebruikte begrippen

“Het begrip verzekeringstussenpersoon en neven-verzekeringstussenpersoon wordt in onderhavig wets-voorstel niet gebruikt aangezien onder de definitie van bemiddelaar in verzekeringen in de Wft zowel de verzekeringstussenpersoon als de nevenverzekerings-tussenpersoon valt.”

De verzekeringstussenpersoon

Implementatie in de Wft − Gebruikte begrippen

"Een verzekeringstussenpersoon, een nevenverzekerings-tussenpersoon en een verzekeringsonderneming kwalificeren als verzekeringsdistributeur zoals opgenomen in de richtlijn verzekeringsdistributie. In onderhavig wetsvoorstel is ervoor gekozen om het begrip verzekeringsdistributeur niet te gebruiken maar per voorschrift aan te geven of het desbetreffende voorschrift van toepassing is op een bemiddelaar in verzekeringen (hieronder begrepen de nevenverzekeringstussenpersoon) of een verzekeraar (indien de verzekeraar rechtstreeks verzekeringen aanbiedt aan cliënten)."

De verzekeringstussenpersoon

Implementatie in de Wft − Gebruikte begrippen

“Aangezien het begrip bemiddelaar in verzekeringen te beperkt is en niet de activiteiten van de gevolmachtigde agent omvat, wordt in artikel 2:94a het begrip verzekerings-tussenpersoon als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de richtlijn verzekeringsdistributie gehanteerd.”

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Europees regime	Nationaal regime
Verordening (EU) 2017/2358 - Nadere uitwerking IDD - Hoogste EU-regelgeving - Rechtstreekse werking	Artikel 32 en 32e BGfo - Nadere uitwerking van de Wft - Geen verwijzing naar Verordening (EU) 2017/2358

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Europees regime	Nationaal regime
Verordening (EU) 2017/2358 - Nadere uitwerking IDD - Hoogste EU-regelgeving - Rechtstreekse werking	Artikel 32 en 32e BGfo - Nadere uitwerking van de Wft - Geen verwijzing naar Verordening (EU) 2017/2358*)

*) Naar Verordening (EU) 2017/2359 wordt wél verwezen, zie art. 167a BGfo:

Een financiëledienstverlener die verzekeringen met een beleggingscomponent aanbiedt of adviseert over of bemiddelt in verzekeringen met een beleggingscomponent voldoet ter voldoening aan de artikelen 4:88, eerste en tweede lid, en 4:91q van de wet aan de artikelen 3 tot en met 8 van de gedelegeerde verordening (EU) nr. 2017/2359 (⋯).

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Verordening (EU) 2017/2358	BGfo
Als uit een algemene analyse van de activiteiten van een verzekerings-tussenpersoon blijkt dat hij een rol speelt bij de besluitvorming over ontwerp en ontwikkeling van een verzekeringsproduct voor de markt.	Bemiddelaars die een verzekering samenstellen en in de markt verkrijgbaar stellen

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Verordening (EU) 2017/2358	BGfo
Dit is het geval als hij autonoom de wezenlijke kenmerken en belangrijkste onderdelen van een verzekering vaststelt, waaronder de dekking, prijs, kosten, risico, doelmarkt, vergoedings- of garantierechten, die niet ingrijpend worden gewijzigd door de betreffende risicodrager.	*"Daarbij gaat het bijvoorbeeld om bemiddelaars die bij de bemiddeling een hypothecair krediet combineren met een financieel product dat dient ter aflossing van dat krediet, zoals een levensverzekering, en dit als een product presenteren."*

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Verordening (EU) 2017/2358	BGfo
De verordening is van toepassing op: (a) verzekeringsondernemingen en verzekeringstussenpersonen, die verzekeringsproducten ontwikkelen (b) verzekeringsdistributeurs, die advies geven over door een ander ontwikkelde verzekeringsproducten of deze voorstellen	Art. 32 BGfo geldt voor financiële ondernemingen, derhalve ook voor (onder)gevolmachtigd agenten en nevenverzekeringstussenpersonen Art. 32e BGfo geldt voor financiële-dienstverleners, derhalve ook voor (onder)gevolmachtigd agenten en nevenverzekeringstussenpersonen

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Ontwikkelaars volgens de IDD en het BGfo

Art. 2 Verordening (EU) 2017/2358

"Deze verordening is van toepassing op verzekerings-ondernemingen en verzekeringstussenpersonen die aan cliënten te koop aangeboden verzekeringsproducten ontwikkelen (hierna 'ontwikkelaars' genoemd), alsmede op verzekeringsdistributeurs die advies geven over niet door henzelf ontwikkelde verzekeringsproducten of deze voorstellen."

Verplichtingen voor distributeurs

- Verordening (EU) 2017/2358 is van toepassing op verzekeringstussenpersonen, die
  - zelf een verzekeringsproduct ontwikkelen
  - samen met een verzekeringsonderneming een verzekeringsproduct ontwikkelen
- Verordening (EU) 2017/2358 is van toepassing op verzekeringstussenpersonen en nevenverzekerings-tussenpersonen, die
  - een door een ander ontwikkeld verzekeringsproduct adviseren of voorstellen

Verplichtingen voor distributeurs

- Verplichtingen voor verzekeringstussenpersonen, die zelf een verzekeringsproduct ontwikkelen:
  - Productgovernancevereisten (worden behandeld door Pien Kerckhaert)
- Verplichting voor verzekeringstussenpersonen, die samen met een verzekeringsonderneming een verzekeringsproduct ontwikkelen:
  - Nadere invulling van hun samenwerking vastleggen in een schriftelijke overeenkomst om te voldoen aan de vereisten, de procedures en hun rol in het product-goedkeuringsproces als bedoeld in art. 25 lid 1 IDD

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 1

"Verzekeringsdistributeurs beschikken over regelingen voor productdistributie die passende maatregelen en procedures bevatten om van de ontwikkelaar alle passende informatie te ontvangen over de verzekeringsproducten die ze voornemens zijn aan hun cliënten aan te bieden en om een volledig inzicht te krijgen in die verzekeringsproducten, rekening houdende met het complexiteitsniveau en de risico's die aan de producten verbonden zijn, alsmede met de aard, de schaal en de complexiteit van de desbetreffende bedrijfsactiviteiten van de distributeur."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 2

“De distributeur legt de regelingen voor productdistributie vast in een schriftelijk document en stelt dit ter beschikking van de betrokken medewerkers.”

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 2

"De regelingen voor productdistributie:
a. zijn gericht op het voorkomen en limiteren van nadelige gevolgen voor de cliënt;
b. ondersteunen een correct beheer van belangenconflicten
c. zorgen ervoor dat de doelstellingen, belangen en kenmerken van cliënten terdege in aanmerking worden genomen."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 3

“De regelingen voor productdistributie garanderen dat de verzekeringsdistributeurs van de ontwikkelaar de op grond van artikel 8, lid 2, mee te delen informatie ontvangen.”

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 4

"Specifieke distributiestrategieën die verzekeringsdistributeurs uitzetten of toepassen, zijn in overeenstemming met de door de ontwikkelaar uitgezette distributiestrategie en afgebakende doelmarkt."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 5

"Het orgaan dat of de structuur die bij de verzekerings-distributeur verantwoordelijk is voor de verzekerings-distributie, geeft zijn goedkeuring en draagt de eindverantwoordelijkheid voor de vaststelling, uitvoering en evaluatie van de regelingen voor productdistributie en gaat voortdurend de interne naleving van die regelingen na."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 6

"Verzekeringsdistributeurs evalueren regelmatig hun regelingen voor productdistributie om ervoor te zorgen dat die regelingen nog steeds geldig en actueel zijn. Zij passen regelingen voor productdistributie zo nodig aan. Verzekeringsdistributeurs die een specifieke distributie-strategie hebben uitgezet of toepassen, passen die strategie, waar passend, aan in het licht van de uitkomsten van de evaluatie van de regelingen voor productdistributie. Bij het evalueren van hun regelingen voor productdistributie vergewissen verzekeringsdistributeurs zich ervan dat de verzekeringsproducten op de afgebakende doelmarkt worden gedistribueerd."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 6

Verzekeringsdistributeurs bepalen de passende tussenpozen om hun regelingen voor productdistributie op regelmatige basis te evalueren, waarbij ze rekening houden met de omvang, schaal en complexiteit van de verschillende betrokken verzekeringsproducten."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 10 lid 6

“Ter ondersteuning van door ontwikkelaars uitgevoerde productevaluaties verschaffen verzekeringsdistributeurs, op verzoek, de desbetreffende verkoopgegevens, met inbegrip van, waar passend, informatie over de regelmatige evaluaties van de regelingen voor productdistributie.”

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 11

"Verzekeringsdistributeurs die tot de bevinding komen dat een verzekeringsproduct niet in overeenstemming is met de belangen, doelstellingen en kenmerken van de daarvoor afgebakende doelmarkt of die kennis krijgen van andere productgerelateerde omstandigheden die ongunstig kunnen uitwerken voor de cliënt, stellen de ontwikkelaar onverwijld daarvan in kennis en passen, waar nodig, hun distributie-strategie voor dat verzekeringsproduct aan."

Verplichtingen voor distributeurs

Hfdst. III Productgovernancevereisten - art. 12

“Relevante maatregelen van verzekeringsdistributeurs ten aanzien van hun regelingen voor productdistributie worden goed gedocumenteerd, voor auditdoeleinden bijgehouden en op verzoek beschikbaar gesteld aan de bevoegde autoriteiten.”

Tot slot...

cj.dejong@gmail.com